

Nr. 107

Din 19 decembrie 2022

Domnului Igor Grosu,

Președinte al Parlamentului Republicii Moldova

Copie: Comisia protecție socială, sănătate și familie

Ref.: Proiectul de lege privind modificarea unor acte legislative (transferul spitalelor raionale în subordinea Ministerului Sănătății)

Stimate Doamne Președinte al Parlamentului,

Uniunea Instituțiilor Medico-Sanitare Private, Asociația Investitorilor Străini, Confederația Națională a Patronatului RM, Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova” și Asociația Business-ului European Vă salută și Vă exprimă înaltele sale considerațiuni.

Prin prezenta adresare, venim să exprimăm îngrijorările comunității de afaceri și să prezentăm comentariile cu referire la proiectul care prevede modificarea Legii ocrotirii sănătății nr. 411/195 în sensul centralizării spitalelor raionale prin transferul în subordinea Ministerului Sănătății (IL459 din 12.12.2022).

Ab initio, se menționează că propunerea de completare a art. 4 alin. (1) cu următorul text: „Activitatea în domeniul ocrotirii sănătății a prestatorilor, **indiferent de tipuri de proprietate** și fondatori, este coordonată de Ministerul Sănătății”, care se referă *inter alia* și la prestatorii privați dublează o normă deja existentă și anume, art. 5 alin. (3) Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995, care reglementează expres subordonarea prestatorilor privați de servicii medicale autorităților administrației publice locale, Ministerului Sănătății, altor organe și organizații, în condițiile legii.

Adițional, se menționează că formularea propunerii este ambiguă și permite interpretări contradictorii, or, norma legală propusă nu clarifică ce presupune coordonarea activității prestatorilor privați în contextul în care art. 1 Codul civil interzice expres imixtiunea în afacerile private. Mai mult de atât, din nota informativă care însoțește proiectul de lege **rezultă că reforma vizează modernizarea și impulsionarea investițiilor în instituțiile medico-sanitare publice raionale**, în consecință, considerăm oportună excluderea propunerii de completare sus-menționate din motivele enunțate.

În altă ordine de idei, se menționează că inițiativa autorilor de a subordona spitalele vine în contradicție cu principiul autonomiei locale consacrat de Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă

și tendințelor actuale internaționale de a descentraliza serviciile de interes public. Totodată, având în vedere faptul că Ministerul Sănătății deține competențe de elaborare a politicilor, concomitent efectuează și controlul exercițiului funcțiilor medico-sanitare și farmaceutice, centralizarea atribuțiilor în managementul operațional al spitalelor implică riscuri iminente pentru adoptarea deciziilor în conflicte de interese, măsuri disproporționate, interpretări discreționare sau coliziuni legale. În aceste circumstanțe, se reține că în speță lipsește certitudinea că modificarea legii în sensul proiectului va exclude politizarea instituțiilor medicale, ineficiența economică sau reducerea litigiilor aflate pe rolul instanțelor de judecată în legătură cu contestarea rezultatelor concursului de numire în funcții administrative. În aceste condiții, reforma propusă necesită o strategie elaborată pe termen lung cu abordare participativă largă a tuturor actorilor vizați, or, la această etapă, se constată că nota informativă relevă exclusiv opinia unilaterală a autorilor.

Având în vedere complexitatea domeniului și situația precară descrisă de autori în nota informativă, argumentele privind oportunitatea subordonării spitalelor către Ministerul Sănătății nu pot fi reținute în lipsa unor referințe la studii de fezabilitate, detaliate și bazate pe cercetări, cifre concrete privind valoarea mijloacelor financiare necesare reformei care să demonstreze capacitate operațională și sporirea eficienței guvernării spitalelor publice în raport cu situația curentă. De asemenea, neidentificarea la această etapă a sursei alocării mijloacelor bănești pentru implementarea reformei propuse, precum și lipsa unui plan concret cu privire procesul de transmitere a terenurilor și a patrimoniului spitalelor centralizate de la autoritățile publice locale către Ministerul Sănătății dezvoltă absența unei strategii pe lung termen și studierea insuficientă a domeniului.

Cu referire la investițiile efectuate de Ministerul Sănătății pentru modernizarea spitalelor în perioada 2020-2021, se remarcă că sursele deschise de informații relevă că în această perioadă modernizarea instituțiilor medicale se datorează în mare parte donațiilor din partea fondatorilor externi, prin urmare, la această etapă, în proiect lipsește certitudinea soluționării problemelor de finanțare urmare a transferului instituțiilor medicale în subordinea autorității publice centrale.

Este salutară inițiativa autorilor de a moderniza și eficientiza instituțiile medicale, pentru îmbunătățirea calității serviciilor medicale și centrate pe necesitățile pacienților conform standardelor naționale și internaționale. Cu privire la acest aspect, se reiterează imperios necesitatea actualizării tarifelor pentru contractarea serviciilor de către CNAM, fapt ce ar permite realizarea investițiilor și oportunități de modernizare a spitalelor. De asemenea, se menționează că reglementarea unor criterii obiective și competitive pentru contractarea prestatorilor în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală vor reduce substanțial serviciile sub-standard și problemele abordate de autorii proiectului de modificare a legii, precum plățile neformale, gestionarea incorectă a paturilor, lipsa echipamentelor modernizate. În

consecință, mijloacele financiare se vor repartiza prestatorilor care demonstrează abilități de a presta servicii de calitate conform bunelor practici internaționale.

Având în vedere cele expuse anterior reiterăm importanța dialogului deschis și transparent pentru consolidarea sistemului de sănătate.

Cu deosebit respect,

Dorin Lisii

Președinte al Uniunii Instituțiilor Medico-Sanitare Private

Ana Groza

Director executiv al Asociației Investitorilor Străini

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Vlad Caminschi', written on a light-colored background.

Vlad Caminschi

Director executiv al Confederației Naționale a Patronatului RM

Mila Malairău

Director executiv al Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova”